

RECOMANDAREA CM / REC (2011) 14
a Comitetului de Miniștri către statele membre
cu privire la participarea persoanelor cu dizabilități
în viața politică și publică¹²

Comitetul de Miniștri, în temeiul articolului 15.b din Statutul Consiliului European,

Având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948), a Pactului internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice al Organizației Națiunilor Unite (1966), a Regulamentului Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Dizabilități al Organizației Națiunilor Unite (1993) și Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (2006), care recunoaște dreptul universal al tuturor persoanelor la egalitate în fața legii și la protecție împotriva discriminării;

Având în vedere dispozițiile relevante ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ETS nr. 5), și în special a Protocolului său (ETS nr. 9), articolul 3, „Dreptul la alegeri libere”;

Având în vedere principiile enunțate în Carta socială europeană (revizuită) (ETS nr. 163), și anume articolul 15 „Dreptul persoanelor cu dizabilități la independență, integrare socială și participare la viața comunității”, inclusiv punctul 3 al acesteia, privind dreptul la amenajare/cazare/acomodare rezonabilă, în vederea promovării integrării sociale depline și participării persoanelor cu dizabilități în viața comunității;

Având în vedere dispozițiile relevante ale Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități cu privire la participarea persoanelor cu dizabilități în viața politică și publică, în special articolul 29 „Participarea la viața politică și publică”, care evidențiază obligația de a asigura ca persoanele cu dizabilități să se bucure de drepturile lor politice pe o bază de egalitate cu ceilalți membri ai societății, precum și articolul 2 „Definiții”, care include refuzul la o cazare /amenajare/ajustare/ rezonabilă corespunzătoare în definiția sa privind discriminarea pe criterii de dizabilitate;

¹² Adoptată de Comitetul de Miniștri la 16 noiembrie 2011 în cadrul reuniunii 1126 a Delegațiilor Miniștrilor.

Reamintind că în Declarația de la Varșovia, adoptată la Summit-ul al treia (2005), șefii de state și de guverne ai Consiliului Europei au afirmat că „democrația efectivă și buna guvernare la toate nivelurile sunt esențiale pentru prevenirea conflictelor, promovarea stabilității, facilitarea economică și progresul social și, prin urmare, pentru crearea de comunități durabile în cazul în care oamenii vor să trăiască și să muncească, acum și în viitor“, și că acest lucru presupune implicarea activă a cetățenilor și a societății civile;

Ținând cont de acquis-ul Consiliului Europei în domeniul democrației participative și a coeziunii sociale, în ultimii zece ani, inclusiv:

1. Recomandările Comitetului Miniștrilor:

- Rec (2001) 19 privind participarea cetățenilor la viața publică locală;
- Rec (2003) 3 privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în procesul decizional politic și public;
- Rec (2004) 11 privind standardele legale, operaționale și tehnice pentru votul electronic;
- Rec (2004) 15 privind guvernarea electronică (“e-guvernare”);
- CM / Rec (2009) 1 cu privire la democrația electronică (e-democrație);
- CM / Rec (2009) 2 privind evaluarea, auditul și monitorizarea participativă și politicile de participare la nivel local și regional;
- CM / Rec (2009) 3 privind monitorizarea protecției drepturilor omului și a demnității persoanelor cu tulburări psihice;
- CM / Rec (2009) 6 privind îmbătrânirea și dizabilitatea în secolul 21: cadre durabile, pentru a permite o mai bună calitate a vieții într-o societate inclusivă;
- CM / Rec (2009) 8 privind realizarea participării depline printr-un design universal;

2. Texte ale Adunării Parlamentare:

- Recomandarea 1592 (2003) „Pentru o incluziune socială deplină a persoanelor cu dizabilități“;

- Recomandarea 1598 (2003) „ Protecția limbii semnelor în statele membre ale Consiliului Europei”;
- Rezoluția 1459 (2005) și Recomandarea 1714 (2005) „Eliminarea restricțiilor privind dreptul la vot”;
- Rezoluția 1642 (2009) și Recomandarea 1854 (2009) „Accesul la drepturi a persoanelor cu dizabilități și participarea lor deplină și activă în societate”;

3. Textele Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei:

- Carta Europeană revizuită privind participarea tinerilor la viața locală și regională (2003);
- Protocolul adițional la Carta Europeană a Autonomiei Locale cu privire la dreptul de a participa în afacerile de o autoritate locală (2009);

Având în vedere specificul Recomandării Rec (2006) 5 a Comitetului de Miniștri către statele membre și Planul de Acțiune al Consiliului Europei pentru promovarea drepturilor și participarea deplină a persoanelor cu dizabilități în societate: îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități din Europa (2006-2015) (Planul de Acțiune al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități), în special linia de acțiune nr .1 „Participarea la viața politică și publică”, care prevede că participarea de către toți cetățenii „ în viața politică și publică și în procesele democratice este esențială pentru dezvoltarea și întreținerea societăților democratice „;

Reamintind faptul că linia de acțiune No. 1 menționată anterior subliniază importanța includerii tuturor cetățenilor în procesul decizional și ținând seama de diversitatea membrilor societății, pentru a „beneficia de experiența și cunoștințele lor variate“ în gestionarea afacerilor publice, la toate etapele în dezvoltarea legislației, politicilor și practicilor;

Având în vedere că 15 linii de acțiune în cadrul Planului de acțiune pentru persoanele cu dizabilități al Consiliului Europei sunt complementare și că au stabilit toate obiectivele specifice în vederea realizării scopului de a construi societăți inclusive, participative și respectarea drepturilor omului, a tuturor membrilor acestor societăți, în diversitatea lor;

Având în vedere că acest obiectiv nu poate fi realizat fără a implica persoanele cu dizabilități, indiferent de dizabilitate; o astfel de implicare necesită o acțiune pozitivă din partea statelor membre în favoarea persoanelor cu dizabilități în scopul de a le oferi locuri necesare și amenajare/acomodare rezonabilă și garanții juridice privind exercitarea drepturilor lor politice, în condiții de egalitate și non-discriminare;

Fiind convins de faptul că, în toate domeniile relevante de acțiune, la nivel internațional, național, regional și local, trebuie să fie aplicată o abordare bazată pe drepturile omului, care sunt universale, indivizibile și interdependente, statele membre au mai multe mijloace la îndemână pentru a face acest lucru, recunoscând că nu mai există nici una din abordările neîncercate cu adevărat pentru combaterea discriminării;

Recunoscând faptul că, atunci când este vorba de integrarea socială a persoanelor cu dizabilități, o schimbare mare conceptuală și metodologică a avut loc în dreptul internațional, deoarece la sfârșitul secolului 20, persoanele cu dizabilități nu mai sunt considerate pacienți sau obiecte de caritate, ci sunt subiecte ale drepturilor omului și cetățeni cu drepturi depline, care, atunci când interacționează și confruntă bariere sociale și de mediu, pot fi împiedicați să participe la viața societății;

Recunoscând că este de datoria guvernelor din statele membre să identifice și să elimine orice obstacole care împiedică participarea persoanelor cu dizabilități în viața societății și a preveni apariția a orice obstacole noi, în scopul de a garanta drepturi egale și democratice în societate pentru toate persoanele fizice cu cunoașterea faptului că întreaga societate ar trebui să beneficieze de diversitate și participare egală a tuturor;

Având în vedere că lucrul interguvernamental privind participarea democratică a persoanelor cu dizabilități în viața publică și politică la nivel național, local și regional, care a fost realizat de la adoptarea Planul de acțiune pentru persoanele cu dizabilități al Consiliului Europei, a evidențiat o serie de întrebări care ar fi în valoare de a fi abordate în conformitate cu o nouă recomandare pentru statele membre referitoare la linia de acțiune No. 1 „Participarea la viața

politică și publică” și, de asemenea, la alte linii de acțiune în planul de acțiune menționat,

Recomandă ca guvernele statelor membre:

1. să continue eforturile lor de a atinge obiectivele de acțiune în Linia Nr. 1 „Participarea la viața politică și publică” a Consiliului Europei din Planul de acțiune pentru persoanele cu dizabilități, să monitorizeze și să evalueze punerea în aplicare a dispozițiilor acestei linii de acțiune;

2. să adopte măsuri legislative adecvate, în conformitate cu linia de acțiune menționată mai sus No. 1, a facilita dezvoltarea de servicii de asistență adecvate care furnizează asistența necesară și desfășurarea altor acțiuni pozitive, care ar putea să încurajeze femeile și bărbații cu dizabilități, precum și copiii și tinerii cu dizabilități, de a participa la viața politică și publică în calitate de cetățeni care dețin drepturi egale politice și obligații, cu respectarea următoarelor principii și măsuri care sunt prezentate în detaliu în anexa la prezenta recomandare:

2.1. drepturi și oportunități egale;

2.2. accesibilitate:

2.2.1. mediu construit;

2.2.2. bunuri și servicii;

2.2.3. informare și comunicare;

2.2.4. procedurile de votare, buletinele de vot și facilități;

2.3. non-discriminare în exercitarea capacității juridice;

2.4. asistență în procesul decizional și libera alegere de către persoanele cu dizabilități;

2.5. educație și formare în participarea democratică;

2.6. includerea persoanelor cu dizabilități în procesele decizionale;

3. să inițieze sau să continue lucrările pentru a evalua participarea democratică a persoanelor cu dizabilități și a impactului acestora la nivel național, regional și local, astfel încât să consolideze cooperarea între factorii de decizie, organele de conducere electorale, cercetători, instituții academice și ONG-urile din țările lor respective, în scopul de a asigura informații viabile și comparabile și statistici în ceea ce privește legislația națională, precum și de a colecta bune practici;

4. să consolideze cooperarea acestora în cadrul Consiliului Europei, prin schimbul de bune practici și dezvoltarea de activități interguvernamentale și rețele cu scopul de a crea condițiile pentru a include toate persoanele cu dizabilități în viața politică și publică și să garanteze drepturile lor și șansele egale;

5. a integra această recomandare în strategiile lor naționale în domeniul dizabilității, a politicilor și programelor, a o traduce în limbile lor oficiale (ă) și să o difuzeze pe o scară cât mai largă;

6. implică persoanele cu dizabilități, inclusiv copiii și tinerii cu dizabilități, prin intermediul organizațiilor reprezentative ale acestora, în difuzarea și punerea în aplicare a acestei recomandări.

Anexă la Recomandarea CM / Rec (2011) 14

Obiectivul din prezenta anexă este de a propune principii și măsuri de creștere a participării persoanelor cu dizabilități în viața politică și publică la toate nivelurile – local, regional, național și internațional – în cadrul statelor membre ale Consiliului Europei. Este de remarcat faptul că persoanele cu dizabilități, în general, reprezintă un procent mic al celor implicați în afacerile publice și funcțiile ocupa reprezentative. Scopul este de a realiza egalitatea deplină în participarea la alegeri și de reprezentare a tuturor membrilor societății în organele de decizie pentru a se asigura că diversitatea de opinii și de nevoi este luat în considerare în context național, a legislației regionale și locale și elaborarea de politici în statele membre.

1. Drepturi și oportunități egale

Toate persoanele cu dizabilități – bărbați și femei, inclusiv copiii, în anumite circumstanțe – au dreptul de a participa la viața politică și publică în calitate de cetățeni în condiții egale cu ceilalți. Statele membre ar trebui să asigure pentru persoanele cu dizabilități drepturi și oportunități egale de a participa la viața politică și publică și pentru a preveni orice discriminare, prin urmare, posibil, prin furnizarea de informații adecvate și crearea unui mediu care va permite persoanelor cu dizabilități de a participa pe deplin la viața politică și publică.

Persoanele cu dizabilități ar trebui să fie activate, în mod liber și fără discriminare, oricare ar fi, în special de natură juridică, de mediu și/sau financiară, pentru a:

- Vota și candida în alegeri la toate nivelurile;
- Să aibă acces egal la comunicare, informare, procedurile și facilitățile legate de drepturile lor politice;
- Să aibă acces egal la funcții publice;
- Să se întrunească, să se alăture sau să fondeze asociații;
- Să se întrunească, să se alăture sau să fondeze partide politice;
- să exprime opiniile lor;
- Să fie consultate îndeaproape și să fie incluse în mod activ la dezvoltarea și punerea în aplicare a legislației și a politicilor, precum și în alte procese decizionale cu privire la problemele care îi afectează.

În toate măsurile luate pentru a facilita participarea persoanelor cu dizabilități în viața politică și publică, autoritățile și organele competente ar trebui să țină seama de faptul că persoanele cu dizabilități reprezintă diferite grupuri din societate. Ele pot avea o mare varietate de deficiențe, caracteristici personale foarte diferite și să fie în diferite situații socio-economice.

Principiul general al non-discriminării ar trebui să-l constituie baza de politici guvernamentale orientate spre asigurarea egalității în drepturi și oportunități pentru persoanele cu dizabilități, prin eliminarea restricțiilor privind capacitatea juridică, eliminarea testelor de vot, introducerea unor dispoziții legale relevante, forme specifice de asistență, de sensibilizare și de finanțare.

În caz de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, acestea vor avea acces egal la justiție și să se bucure de același nivel de protecție legală ca toate celelalte persoane, în conformitate cu Pactul internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice (1966) al Organizației Națiunilor Unite și, după caz, articolul 13 din Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCPRD), precum și cum este prevăzut în Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948), precum și dispozițiile de acțiune a Liniei Nr 12 „Protecția juridică” a Planului de acțiune al Consiliului Europei (2006-2015) pentru persoanele cu dizabilități (Recomandarea Rec (2006) 5 cu privire la Planul de

acțiune al Consiliului Europei pentru promovarea drepturilor și participarea deplină a persoanelor cu dizabilități în societate: îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități în Europa (2006 – 2015).

2. Accesibilitate

Democrația participativă pentru persoanele cu dizabilități presupune accesibilitate a spațiilor, bunuri și servicii, proceduri, reguli, informații și comunicații. Imposibilitatea de a garanta accesibilitatea prin intermediul Design-ului Universal și a unei ajustări/cazari rezonabile, ar încălca drepturile și demnitatea persoanelor cu dizabilități, precum și principiile egalității, non-discriminării și egalității. „Amenajări corespunzătoare” și „Universal Design” ar trebui înțeleasă astfel cum sunt definite la articolul 2 din UNCRPD.[1]

Statele membre ar trebui să se asigure că toate aspectele vieții politice și publice sunt accesibile persoanelor cu dizabilități. În acest scop, acestea ar trebui să acorde o atenție deosebită la modul în care toți actorii relevanți, publici sau privați, pun în aplicare dispozițiile legale care garantează accesul egal pentru către toți membrii societății la produse, bunuri și servicii (a se vedea articolul 4, punctul 1.e și Articolul 9 din UNCRPD).

2.1. Mediu construit

Mediul construit este o provocare pentru persoanele cu dizabilități atunci când doresc să participe la afacerile publice și atunci, când acestea își apără drepturile, de exemplu, în domeniul judiciar (a se vedea articolul 13 din UNCRPD). Statele membre ar trebui să evite și să prevină crearea de bariere în accesul la mediul construit.

Măsuri legislative și alte măsuri adecvate ar trebui să fie adoptate pentru a garanta eliminarea, într-un termen rezonabil, a obstacolelor fizice existente, care împiedică accesul la locurile, în cazul în care se desfășoară afacerile publice, cum ar fi activitățile administrative centrale și locale și procedurile judiciare. Aceeași recomandare se aplică activităților politice, cum ar fi campanii și alegeri, este recomandat să organizeze toate reuniunile publice și evenimentele în spații accesibile.

Pentru a realiza acest lucru, principiile de design universal ar trebui să fie aplicate într-o manieră coordonată, armonizate în manieră intersectoriale (a se vedea ***Recomandarea CM / Rec (2009) 8 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind realizarea participării depline printr-un design universal***). Trebuie remarcat faptul că Universal Design este transgenerațională și orientată spre utilizator, și îndeplinește criteriile de confort și ușurința în utilizare pentru toți membrii societății.

2.2. Marfurile și serviciile

Pentru a permite persoanelor cu dizabilități de a participa pe deplin la viața politică și publică, statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate pentru a le garanta efectiv accesul nediscriminatoriu la bunuri și servicii relevante și furnizarea de acestea, inclusiv de transport și alte facilități interioare și exterioare, care sunt deschise sau furnizate publicului larg, atât în zonele urbane, cât și cele rurale.

Măsurile care trebuie luate de statele membre sau de furnizorii de bunuri și servicii nu ar trebui să impună o sarcină disproporționată sau să necesite modificări fundamentale de bunuri și servicii în cauză sau să necesite oferirea unor alternative la acestea. Marfurile și serviciile ar trebui să fie furnizate prin anticipare, într-o manieră care să respecte demnitatea și independența persoanelor cu dizabilități.

2.3. Informare și comunicare

Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a asigura că informațiile asupra chestiunilor publice și activităților politice (inclusiv a programelor electorale) sunt disponibile în diverse forme și formate (inclusiv limbajul semnelor, Braille, audio, electronic și ușor de citit și versiuni de înțeles). A facilita mai multe modalități de comunicare între cetățeni și reprezentanții lor politici sau alți titulari cu mandat public.

Principiile universale de design universal și proiectare ar trebui să fie utilizate pentru proiectarea, dezvoltarea, punerea în aplicare și promovarea noilor tehnologii, inclusiv tehnologii de asistare și

echipamente, care ar putea facilita participarea persoanelor cu dizabilități în viața politică și publică. Aceste tehnologii și echipamente trebuie să fie accesibile și abordabile tuturor celor care au nevoie de ele. Atunci când comunicarea cu o persoană cu dizabilitate, un furnizor de bunuri și servicii ar trebui să fie obligat să facă acest lucru într-un mod care să ia în considerare dizabilitatea persoanei.

Statele membre ar trebui să solicite partidelor politice, asociațiilor, societății de radiodifuziune și altor organisme care primesc subvenții de stat sau finanțare, care urmează să fie responsabile pentru măsuri active adoptate pentru a asigura că persoanele cu dizabilități au acces la informații cu privire la dezbaterile politice, campanii și evenimentele, care se înscriu în domeniul lor de acțiune.

2.4. Procedurile de votare, buletinele de vot și facilități

Statele membre ar trebui să acorde atenția cuvenită importanței normelor accesibile și procedurilor, înainte și în timpul alegerilor la toate nivelurile, precum și cu alte ocazii atunci când cetățenii sunt invitați să participe la conducerea afacerilor/chestiuilor publice. Documentele accesibile și instalațiile de vot ar trebui să fie disponibile la momentul votului. Informații despre accesibilitatea procedurilor de votare, buletinele de vot și facilități, ar trebui să fie în mare parte difuzate în prealabil, printr-o comunicare ușor de citit și în formate de înțeles, în scopul de a încuraja cetățenii să participe la viața politică și publică.

Principiile de design universal ar trebui să contribuie a asigura că obstacolele existente ce împiedică accesul la mediul fizic, bunuri și servicii, informații și comunicații, în special în ceea ce privește procedurile de vot și buletinele de vot, sunt eliminate și că nu sunt create noi obstacole. Obiectivele și acțiunile specifice stabilite în liniile de acțiune Nr 6 „Mediul construit”, No. 7 „Transport”, No. 3 „Informare și comunicare” și, după caz, dispozițiile articolelor relevante din UNCRPD, și anume 9 „Accesibilitate”, 21 „Libertatea de exprimare și de opinie, precum și accesul la informație” și 13 „Accesul la justiție”, ar trebui să fie folosite pentru a ghida măsurile care trebuie luate în urmărirea obiectivelor de accesibilitate, așa cum este descris mai sus.

3. Non-discriminare în exercitarea capacității juridice

Având în vedere dispozițiile de acțiune al liniei Nr 12 „Protecția juridică” a Planului de Acțiune al Consiliului Europei 2006-2015 pentru persoanele cu dizabilități și, după caz, la articolul 12 „Recunoașterea egală în fața legii” a UNCRPD, statele membre trebuie să se asigure că legislația generală nu face nici o discriminare împotriva persoanelor cu dizabilități în viața politică și publică. Ei ar trebui să sprijine și să asigure la solicitare nevoile de asistență a persoanelor cu dizabilități în exercitarea capacității lor juridice în diferite aspecte ale vieții, în special atunci când își exercită dreptul la vot, care este un drept universal, în special în condițiile articolului 29 din UNCRPD, precum și alte instrumente juridice internaționale la care sunt parte statele membre. Statele membre ar trebui să se asigure că legislația lor, la toate nivelurile, este lipsită, de dispoziții care ar priva persoanele cu dizabilități de dreptul de a vota sau de a candida.

Toate persoanele cu dizabilități, indiferent dacă acestea au deficiențe fizice, senzoriale, sau intelectuale, probleme de sănătate mintală sau boli cronice, au dreptul *de a vota pe baza* de același criterii ca și ceilalți cetățeni, și nu trebuie să fie privați de acest drept de orice lege, hotărâre judecătorească sau de altă natură, sau de orice altă măsură care ar putea limita capacitatea lor juridică, pe bază de dizabilitate, capacitate de funcționare cognitivă sau percepție. Toate persoanele cu dizabilități sunt, de asemenea, în *drept de a candida* în condiții de egalitate cu ceilalți și nu ar trebui să fie privați de acest drept prin nici o lege care restricționează capacitatea lor juridică, prin orice hotărâre judecătorească sau de altă natură ar fi, în baza de dizabilitate, funcționare cognitivă sau capacitate de percepție, sau prin orice alte mijloace.

Statele membre ar trebui să se asigure că discriminarea pe motive de dizabilitate este interzisă în toate domeniile vieții politice și publice, și anume, ori de câte ori este o chestiune de vot, sau a candida în alegeri, exercitarea unui mandat și / sau de a fi activ în partide politice sau organizații non-guvernamentale, sau exercitarea atribuțiilor publice. Aceste acte de discriminare includ nerespectarea obligației de a pune în aplicare ajustarea/cazarea/acomodarea rezonabilă (a se vedea punctul 2 de mai sus, „Accesibilitate”), pentru persoanele cu dizabilități, astfel încât acestea să se poată bucura pe deplin de drepturile lor politice.

4. Asistență în procesul decizional și libera alegere de către persoanele cu dizabilități

Toți cetățenii ar trebui să fie împuterniciți să participe pe deplin la viața politică și publică. Ceea ce privește persoanele cu dizabilități, recunoașterea capacităților lor, cunoștințelor și experienței în luarea deciziilor lor proprii și participarea la viața politică și publică, este o condiție prealabilă pentru creșterea participării lor semnificative în viața societății. Persoanele cu dizabilități și/sau organizațiile lor reprezentative ar trebui să fie implicate în ciclul de elaborare a politicilor: programare, planificare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor care afectează persoanele cu dizabilități. Dreptul de a vota și a candida la alegeri le garantează, în primul rând, participarea cetățenilor la viața politică și publică. În consecință, statele membre ar trebui să se asigure că secțiunile de votare și buletinele de vot sunt pe deplin accesibile și că măsurile sunt luate, de exemplu, pentru a permite persoanelor cu dizabilități de a vota fără ajutor (prin acordarea de facilități în secțiunile de votare pentru acces instantaneu la informații, de exemplu, instrumentele de buzunar sau alte dispozitive tactile care urmează să fie introduse pe buletinele de vot pentru a ajuta persoanele nevăzătoare sau cu deficiențe parțiale de vedere).

În cazul în care persoanele cu dizabilități au nevoie de asistență, în scopul de a vota sau a-și exprima opinia lor, statele membre trebuie să se asigure că acestea au permisiunea de a fi însoțite de o persoană la alegerea lor, de exemplu, în cabina de vot atunci când se acordă votul lor. „Asistentă” aici înseamnă a ajuta persoanele cu dizabilități să-și exprime decizia lor (a lui/a ei), și nu a lua decizia în locul lor.

Statele membre ar trebui să se asigure că participarea la viața politică și publică este posibilă pentru persoanele cu dizabilități, care se află în spitale sau orice alt tip de instituții rezidențiale. Toate persoanele în toate situațiile de viață ar trebui să aibă acces la informații cu privire la campaniile și evenimentele politice și să aibă posibilități practice de vot. În acest scop, statele membre ar trebui să introducă mecanisme pentru a permite persoanelor cu dizabilități de a vota prin alte mijloace, în cazul, în care călătoria spre secțiunile de votare convenționale este un obstacol major în calea participării lor politice.

În urmărirea acestor obiective, statele membre ar trebui să țină seama de dispozițiile articolului 29 „Participarea la viața politică și publică” și la articolul 20 „Mobilitate personală” a UNCRPD, precum și de linia de acțiune Nr. 8 „Viața în Comunitate” a Planului de acțiune al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități.

5. Educația și formarea profesională în participarea democratică

Ceea ce privește participarea persoanelor cu dizabilități la viața publică și politică, combaterea stereotipurilor între toți membrii societății este o sarcină care ar trebui să fie abordată prin intermediul unor programe de formare și campanii de sensibilizare, în conformitate cu spiritul articolului 8 din UNCRPD și al Liniei de acțiune Nr. 15 a Planului de acțiune al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități, ambele fiind intitulate „***Creșterea gradului de conștientizare***”.

Fiecare persoană care are tangențe la activitățile legate de public sau alte terțe părți, în numele unui furnizor de informații, bunuri sau servicii în legătură cu viața politică sau publică, fie persoana face acest lucru în calitate de salariat, agent, voluntar sau în altă postură, ar trebui să beneficieze de instruire privind furnizarea de informații, bunuri sau servicii pentru persoanele cu dizabilități. Instruirea practică trebuie să fie prevăzută în special, pentru toți oficialii și personanele responsabile de alegeri și cele responsabile pentru exploatarea sau supravegherea secțiilor de votare. Formarea ar trebui să fie furnizată în mod continuu în legătură cu modificările aduse legislației relevante; politici, practici și proceduri și să includă următoarele aspecte:

- Modul de a interacționa și comunica cu persoanele cu diverse tipuri de dizabilități;
- Cum să interacționeze cu persoanele cu dizabilități care utilizează un dispozitiv de asistare sau necesită asistență din partea unui câine ghid sau serviciile altor animale, sau solicită asistență din partea unei persoane de sprijin;
- Modul de utilizare a echipamentelor sau dispozitivelor disponibile la sediile în cauză care pot ajuta persoanele cu dizabilități;
- Ce să facă în cazul, în care o persoană cu un anumit tip de dizabilitate are dificultăți în accesarea de informații, bunuri sau servicii furnizate.

Persoanele cu dizabilități, ei înșiși, copii și adulți, ar trebui, prin mijloace de educație formală, activități extracurriculare, programe interactive de învățare și cursuri individuale adecvate de formare profesională, să obțină și să dezvolte încrederea în sine pentru a efectua propriile lor decizii și realiza potențialul propriu și capacitățile în viața publică și politică (a se vedea punctele 1 și 4 de mai sus). Măsurile active sunt necesare pentru a încuraja persoanele cu dizabilități să își îndeplinească atribuțiile oficiale cu privire la gestionarea alegerilor și pentru a asigura amenajări rezonabile (cazare, acomodare) necesare pentru a le permite să facă acest lucru și să ia parte activă la viața politică și publică.

În scopul încurajării tuturor persoanelor cu dizabilități, de la o vârstă foarte fragedă, să manifeste interes și să caute informații privind procesul politic, statele membre ar trebui să adopte măsuri corespunzătoare pentru obiectivele specifice ale Liniei de acțiune Nr 4 și articolul 24 din UNCRPD, ambele fiind intitulate „Educație”, care promovează educația incluzivă. Una dintre aceste măsuri ar trebui să constate că garanția unei vieți active de cetățean și procesul politic sunt subiectele tratate în programele de învățământ la toate nivelurile.

6. Includerea persoanelor cu dizabilități în procesele decizionale

Statele membre ar trebui, în strânsă consultare cu persoanele cu dizabilități și organizațiile reprezentative ale acestora, să implice și să atragă activ în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea legislației, politicilor și programelor care afectează participarea lor la viața politică și publică și, în general, viața în societate. Acestea ar trebui să ia măsuri corespunzătoare de consolidare a capacităților și a bazei financiare, cu scopul de a asigura că organizațiile persoanelor cu dizabilități (OPD) au capacitatea de a participa pe deplin și a contribui la conducerea afacerilor publice. Autoritățile publice și OPD ar trebui să opteze pentru o relație constructivă bazată pe încredere reciprocă.

Statele membre ar trebui să garanteze, de asemenea că toate procesele participative sunt pe deplin accesibile persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu spiritul Planului de acțiune al Consiliului Europei pentru persoanele cu dizabilități și UNCRPD, în special articolul 4, alineatul 3, articolul 29. b și articolul 33 cu privire la acestea și nu le exclud. Mecanisme adecvate ar trebui să fie adoptate pentru a asigura o reprezentare semnificativă a persoanelor

cu dizabilități și / sau OPD în organismele relevante ale autorităților publice și consiliile consultative.

Statele membre care au ratificat UNCRPD ar trebui să se angajeze, de asemenea, cu OPD să revizuiască în mod regulat procedurile pentru integrarea persoanelor cu dizabilități și organizațiile reprezentative ale acestora în mecanismele, pe care statele părți la Convenție sunt rugate a le stabili în temeiul articolului 33 din UNCRPD, responsabile pentru promovarea, protejarea și monitorizarea punerii în aplicare a convenției. În cazul în care participarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor reprezentative ale acestora în acest mecanism este limitată (deoarece, de exemplu, nu ține seama în mod corespunzător de diversitatea persoanelor cu dizabilități menționate la punctul 1 de mai sus, sau din cauza unor obstacole fizice sau obstacol de acces la informație, etc), trebuie să se prevadă condiții și accesul necesar pentru a facilita participarea acestora. Aceste măsuri ar trebui, după caz, să includă acordarea de asistență financiară sau de altă natură la programele de consolidare a capacităților OPD.

[1] Definiții UNCRPD: „Amenajare corespunzătoare” înseamnă modificări necesare și adecvate și adaptări ce nu impun un efort disproporționat sau nejustificat, în cazul în care este necesar într-un caz particular de a asigura tuturor persoanelor cu dizabilități să se bucure sau să-și exercite drepturile și libertățile fundamentale ale omului în condiții egale cu ceilalți. „Design Universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor care urmează să fie utilizabile de către toți oamenii, în cea mai mare măsură posibilă, fără nevoia de adaptare sau de design de specialitate. „Design Universal” nu exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, în cazul în care acest lucru este necesar.